વિષય - પર્યાવરણ ૩. નંદુ સાથે એક દિવસ

❖ અધ્યયન નિષ્પતિઓ :- ૧. ઝૂંડમાં રહેતાં પ્રાણીઓ જેવાં કે હાથીઓનાં સમૂહના વર્તનો તેમજ ભારવાહક પ્રાણીઓની ઓળખ મેળવશે.

પ્રશ્ન-૧. નીચેનાં પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો.

(૧) હાથી શું ખાય છે અને એક દિવસમાં કેટલું ખાઇ શકે?..
....
....

(૨) હાથી દિવસમાં કેટલા કલાક આરામ કરે છે ?..
....

(૩) હાથી શરીરને ઠંડુ રાખવા શું કરે છે ?..
....

(૪) હાથી શા માટે પાણી અને કાદવમાં પડી રહે છે?..
....

(૫) હાથી કેટલા વર્ષ સુધી ટોળામાં રહે છે ?...
....

(૫) ટોળામાં રહેતાં પ્રાણીઓનાં નામ લખો. ....
....

(૬) કયાં કયાં પ્રાણીઓ પર સવારી કરી શકાય ?...

(૭) ભાર ખેંચી શકતા પ્રાણીઓને કેવા પ્રાણીઓ કહી શકાય ?..
....

(૮) ભાર વાહક પ્રાણીઓનાં નામ લખો. ....

(૯) બગલો શા માટે ભેંસ પર બેસે છે ?...
....

(૧૦) ઊંટને રણપ્રદેશનું વાહન શા માટે કહેવામાં આવે છે ?...
....
....
....

પ્રશ્ન- ૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

(૧) હાથી પાતાના શરીરને ઠંડુ રાખવા .... હલાવે છે.

(અ) સૂંઢ (બ) પૂંછડી (ક) કાન (ડ) પગ

(૨) હાથીનાં ટોળામાં પ્રમુખ કોણ હોય છે ?...

(અ) ઘરડી હાથણી (બ) હાથી (ક) હાથણી (ડ) હાથીનું બચ્ચું

(૩) નીચેનામાંથી કયુ પ્રાણી ભારવાહક નથી ?..

(અ) ઘોડો (બ) હાથી (ક) બળદ (ડ) ઘેટું

(૪) નીચેમાંથી કયા પ્રાણી પર સવારી કરી શકાય છે ?.................................

(અ) સિંહ (બ) ઊંટ (ક) બળદ (ડ) જિરાફ

(૫) હાથી માટે નીચેના પૈકી શું સાચું નથી ?...

(અ) તેના પર સવારી કરી શકાય છે. (બ) તે ભાર વાહક પ્રાણી છે.

(ક) તે રણપ્રદેશનું વાહન છે. (ડ) તેને પાણી અને કાદવમાં રમવું ગમે છે.

(૬) નીચેનામાંથી કયાં પ્રાણી સાથે પૈડાવાળું વાહન જોડીને માલની હેરફેર કે મુસાફરી કરી શકાતી નથી ?........

(અ) ગધેડું (બ) ઊંટ (ક) બળદ (ડ) ઘોડો

(૭) નીચેનામાંથી કયા પ્રાણીનો ઉપયોગ ખેતીકામ અને ભાર ઉંચકવા માટે થાય છે ?......................

(બ) પાડો (બ) બળદ (ક) ઊંટ (ડ) ગધેડું

(૮) નીચેનામાંથી કયા પ્રાણી ટોળામાં રહેતાં નથી ?...

(અ) હાથી (બ) ઘેટાં (ક) હરણ (ડ) વાઘ

પ્રશ્ન-૩. મને ઓળખી કાઢો હું કયું પ્રાણી છું.

(૧) હું રણપ્રદેશનું વાહન છું. [ ]

(૨) પહેલાનાં જમાનામાં મારો ઉપયોગ દૂરના સ્થળો સુધી મુસાફરી કરવા માટે થતો હતો. [ ]

(૩) મારો ઉપયોગ ખેતીકામમાં થાય છે. [ ]

(૪) મારા પર માટી કે અનાજની ગુણો લાદીને બીજા સ્થળે લઇ જવાય છે. [ ]

(૫) હું સૌથી મોટું પ્રાણી છું અને પહેલાનાં જમાનામાં મારો ઉપયોગ યુધ્ધમાં થતો હતો. [ ]

પ્રશ્ન- ૪. નીચનાં વિધાનો સાચાં બને તે રીતે ખોટો શબ્દ છેકી નાખો.

(૧) જંગલમાં હરણ ટોળામાં / એકલાં રહે છે.

(૨) હાથીના કાન / સૂંઢ પંખાની જેમ કામ કરે છે.

(૩) મોટા હાથીનું વજન ૨૦૦ કિગ્રા થી ઓછુ / વધારે હોય છે.

(૪) રણપ્રદેશમાં ઊંટગાડી / ઘોડાગાડી માં બેસીને મુસાફરી કરી શકાય છે.

(૫) ઘોડો / ઊંટ લાંબા સમય સુધી પાણી અને ખોરાક વગર ચલાવી શકે છે.